EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 14.10.2024.
COM(2024) 453 final

2024/0250 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskās jūrniecības organizācijas Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā Eiropas Savienības vārdā jāieņem jautājumā par grozījumu pieņemšanu Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, kas nosaka, kāda nostāja Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās jūrniecības organizācijas Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā (MSC 109), kas plānota 2024. gada 2.–6. decembrī.

MSC 109 laikā ir paredzēts pieņemt grozījumus Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros izmanto gāzi vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā).

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Konvencija par Starptautisko jūrniecības organizāciju

Ar Konvenciju par Starptautisko jūrniecības organizāciju (SJO) ir izveidota SJO. SJO mērķis ir nodrošināt forumu sadarbībai regulējuma un prakses jomā attiecībā uz dažādiem tehniskiem jautājumiem, kuri ietekmē ar starptautisko tirdzniecību saistītu kuģošanu. Tās mērķis ir arī aicināt vispārēji ieviest augstākos iespējamos standartus jautājumos, kuri attiecas uz kuģošanas drošību, navigācijas efektivitāti un kuģu izraisīta jūras piesārņojuma novēršanu un kontroli, un tādējādi veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus. SJO risina arī attiecīgus administratīvus un juridiskus jautājumus.

Konvencija stājās spēkā 1958. gada 17. martā.

Visas dalībvalstis ir konvencijas puses. Savienība nav konvencijas puse.

Visas dalībvalstis ir puses 1974. gada Starptautiskajā konvencijā par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras ("SOLAS konvencijā"), kas stājās spēkā 1980. gada 25. maijā. Savienība nav SOLAS konvencijas puse. SOLAS konvencijā obligāts ir Starptautiskais drošības kodekss kuģiem, kuros par degvielu izmanto gāzi vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru ("IGF kodekss").

2.2. Starptautiskā jūrniecības organizācija

Starptautiskā jūrniecības organizācija (SJO) ir specializēta ANO aģentūra, kas atbild par kuģošanas drošību un drošumu un kuģu izraisīta jūras piesārņojuma novēršanu. Tā ir iestāde, kas nosaka globālos standartus starptautiskās kuģniecības drošuma, drošības un vidiskuma jomā. Tās galvenais uzdevums ir izveidot taisnīgu un iedarbīgu, vispārpieņemtu un visaptveroši īstenotu kuģniecības nozares tiesisko regulējumu.

SJO loceklība pieejama tikai valstīm, un visas ES dalībvalstis ir SJO locekles. Tā kā SJO locekles nevar būt reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas, ES nav šīs organizācijas locekle. Tomēr pēc Starpvaldību jūras konsultatīvās organizācijas (IMCO) un Eiropas Kopienu Komisijas sadarbības nolīguma parakstīšanas 1974. gadā Komisija piedalās SJO darbā novērotājas statusā un tāpēc var šai organizācijai savā vārdā sūtīt iesniegumus.

SJO Kuģošanas drošības komitejā (MSC) darbojas visas SJO dalībnieces, un tās sanāksmes notiek vismaz reizi gadā. Tā izskata organizācijas darbības jomā esošus jautājumus, kuri attiecas uz navigācijas līdzekļiem, kuģu būvi un aprīkojumu, komandas komplektēšanu no drošības viedokļa, noteikumiem par sadursmju novēršanu, apiešanos ar bīstamām kravām, kuģošanas drošības procedūrām un prasībām, hidrogrāfisko informāciju, kuģu žurnāliem un navigācijas informāciju, kuģu negadījumu izmeklēšanu, nogādāšanu drošībā un glābšanu, un citus jautājumus, kas tieši ietekmē kuģošanas drošību.

SJO Kuģošanas drošības komiteja nodrošina mehānismu, kas ļauj tai izpildīt SJO konvencijas, SJO Asamblejas vai SJO Padomes uzticētos pienākumus vai minētajā darbības jomā esošus

pienākumus, kurus tām var uzticēt saskaņā ar citiem starptautiskiem tiesību aktiem un kurus atzīst SJO. Kuģošanas drošības komitejas un tās apakšstruktūru lēmumus pieņem ar locekļu balsu vairākumu.

2.3. Paredzētais SJO Kuģošanas drošības komitejas akts

Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā 2024. gada 2.–6. decembrī MSC jāpieņem grozījumi SOLAS konvencijas IGF kodeksā.

Paredzēto IGF kodeksa grozījumu mērķis ir uzlabot tādu kuģu, ieskaitot pasažieru kuģus, drošumu, kuri (par kuģa degvielu) izmanto dabasgāzi vai citu viegli uzliesmojošu degvielu. Grozījumu pieņemšana veicinās atjaunīgu un mazoglekļa degvielu, sevišķi gāzu un citu zema uzliesmošanas punkta degvielu izmantošanu, piemēram, mazoglekļa un bezoglekļa metanola, ūdeņraža un amonjaka. Tas atbilst dekarbonizācijas un atsārņošanas mērķiem, kas noteikti ES tiesību aktu paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %".

3. NOSTĀJA, KAS SAVIENĪBAS VĀRDĀ JĀIEŅEM KUĢOŠANAS DROŠĪBAS KOMITEJAS 109. SESIJĀ

3.1. Grozījumi Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros par degvielu izmanto gāzes vai citu degvielu ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā)

Kravu un konteineru pārvadājumu apakškomiteja (CCC) 9. sesijā vienojās izveidot IGF kodeksa grozījumu darba grupu un uzdeva tai, ņemot vērā plenārsēdē izteiktās piezīmes un pieņemtos lēmumus, sagatavot IGF kodeksa grozījumu kopuma projektu, pamatojoties uz minētajā sesijā iesniegtajiem dokumentiem.

Pēc minētās darba grupas ziņojuma izskatīšanas CCC 9 pieņēma zināšanai grupas diskusijas par IGF kodeksa grozījumu projektu un to, ka grupa ir beigusi darbu ar tiem. Grozījumi aptver dažādus jautājumus, ieskaitot sūkņu iesūces akas, izplūdi no drošības vārsta, degvielas sagatavošanas telpas, konstruktīvo ugunsdrošību un bīstamas zonas.

9. sesijā CCC vienojās par dokumenta CCC 9/14 3. pielikumā izklāstītā IGF kodeksa grozījumu projekta iesniegšanu MSC 108. sesijai apstiprināšanai un sekojošai pieņemšanai.

Savienības nostāja CCC 9 bija atbalstīt IGF kodeksa grozījumu projektu, kas ierosināts CCC 9/3/3 (Liberia et al.), un atbalstīt darba grupas izveidi, kas pabeigtu IGF kodeksa grozījumus un izskatītu dokumentus CCC 9/3/5 (Korejas Republika, Libērija un INTERTANKO) un CCC 9/3/8 (CESA).

MSC 108. sesijā tika apstiprināts IGF kodeksa grozījumu projekts, lai to varētu pieņemt MSC 109. sesijā. Šie grozījumi ir izplatīti ar SJO 2024. gada 29. maija Apkārtraksta Nr. 4879 2. pielikumu.

Savienībai šie grozījumi jāatbalsta tāpēc, ka tie uzlabos tādu kuģu drošumu, kuri par degvielu izmanto dabasgāzi, ieskaitot pasažieru kuģu drošumu. Šie grozījumi nodrošina parastas ekspluatācijas un avārijas laikā līdzvērtīgu cauruļvadu sistēmas un tvertnes uzpildes atveres aizsargātību no drošības vārsta izplūdes caurulēm. Turklāt IGF kodeksā jāatzīst mazu aku pastāvēšana pie LNG degvielas tvertnēm.

4. ATTIECĪGIE ES TIESĪBU AKTI UN ES KOMPETENCE

4.1.1. Grozījumi Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros par degvielu izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā)

Ar Direktīvas 2009/45/EK par tādu pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem, kuri veic vietējus reisus, 6. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktu SOLAS konvencija ar grozījumiem tiek piemērota A klases pasažieru kuģiem. Tā kā IGF kodekss ir obligāts saskaņā ar SOLAS konvenciju, tas ir piemērojams arī pasažieru kuģiem, uz kuriem attiecas šī direktīva.

Turklāt Direktīvas 2009/45/EK I pielikuma 1. un 2. iedaļā ir noteikumi, kas prasa atbilstību IGF kodeksa prasībām:

- II-1. nodaļas G daļas 1. noteikums: attiecas uz jaunajiem B, C un D klases [un esošajiem B klases kuģiem] – "Neatkarīgi no uzbūvēšanas datuma kuģiem, kuri ir pārveidoti, lai lietotu, vai kuros sāk lietot gāzveida vai šķidru degvielu, kuras uzliesmošanas temperatūra ir zemāka, nekā atļauts atbilstīgi noteikuma II-2/A/10 1.1. apakšpunktam, ir jāatbilst IGF kodeksa prasībām, kā noteikts SOLAS konvencijas noteikumā II-1/2.28."; un
- II-1. nodaļas G daļas 57. noteikums: prasības kuģiem, kuros tiek izmantota degviela ar zemu uzliesmošanas temperatūru – "Kuģiem, kuros lieto gāzveida vai šķidru degvielu, kuras uzliesmošanas temperatūra ir zemāka, nekā atļauts noteikumā II-2/4.2.1.1, ir jāatbilst IGF kodeksa prasībām, kas definētas SOLAS konvencijas noteikumā II-1/2.28.".

Tādēļ grozījumi Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros par degvielu izmanto gāzi vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā), var būtiski ietekmēt Direktīvas 2009/45/EK piemērošanu.

4.1.2. ES kompetence

Paredzēto aktu priekšmets skar jomu, kurā saskaņā ar LESD 3. panta 2. punkta pēdējo teikuma daļu Savienībai ir ekskluzīva kompetence, ciktāl paredzētie akti var ietekmēt Savienības kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu.

5. JURIDISKAIS PAMATS

5.1. Procesuālais juridiskais pamats

5.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

LESD 218. panta 9. punktu piemēro neatkarīgi no tā, vai Savienība ir attiecīgās struktūras locekle vai nolīguma puse[1].

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" aptver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas aptver arī aktus, kuri

[1] Lieta C-399/12, Vācija/Padome (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, 64. punkts.

nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, taču "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[2].

5.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

SJO Kuģošanas drošības komiteja ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu saskaņā ar Konvenciju par Starptautisko jūrniecības organizāciju.

Akti, kurus šī SJO komiteja tiek aicināta pieņemt, ir tādi, kam ir juridiskas sekas. Paredzētie akti var izšķirīgi ietekmēt galvenokārt ES tiesību saturu, sevišķi šā akta:

– Direktīvas 2009/45/EK par pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem. Tas tādēļ, ka minētās direktīvas 6. pantā ir noteikts, ka 1974. gada SOLAS konvencijas IV, V un VI nodaļas noteikumi ar grozījumiem jāpiemēro jauniem un esošiem A, B, C un D klases pasažieru kuģiem [6. panta 1. punkta b) apakšpunkts] un ka jauniem A klases pasažieru kuģiem pilnīgi jāatbilst grozītās 1974. gada SOLAS konvencijas prasībām [6. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punkts]. Tā kā IGF kodekss ir obligāts SOLAS kodekss, tas ir piemērojams arī pasažieru kuģiem saskaņā ar Direktīvu 2009/45/EK, pamatojoties uz tās dinamiskajām atsaucēm uz SOLAS konvenciju. Bez tam Direktīvas 2009/45/EK I pielikumā ir normas, kas prasa IGF kodeksa prasību tiešu izpildi.

Paredzētie akti nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats tādēļ ir LESD 218. panta 9. punkts.

5.2. Materiālais juridiskais pamats

5.2.1. Principi

Uz LESD 218. panta 9. punkta pamata pieņemama lēmuma materiālais juridiskais pamats pirmām kārtām ir atkarīgs no mērķa un satura, kāds ir paredzētajam aktam, par kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un vienu no tiem atzīst par galveno, bet otram piešķir pakārtotu nozīmi, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenā jeb dominējošā mērķa vai komponenta īstenošanai.

5.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz jūras transportu. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 100. panta 2. punkts.

5.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam jābūt LESD 100. panta 2. punktam sasaistē ar LESD 218. panta 9. punktu.

[2] Lieta C-399/12, Vācija/Padome (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2024/0250 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskās jūrniecības organizācijas Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā Eiropas Savienības vārdā jāieņem jautājumā par grozījumu pieņemšanu Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu sasaistē ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Konvencija par Starptautisko jūrniecības organizāciju ("SJO") stājās spēkā 1958. gada 17. martā.

(2) SJO ir specializēta ANO aģentūra, kas atbild par kuģošanas drošību un apsardzību un kuģu izraisītas jūras un gaisa piesārņošanas novēršanu. Visas Savienības dalībvalstis ir SJO locekles. Savienība nav SJO locekle.

(3) Saskaņā ar Konvencijas par SJO 28. panta b) punktu Kuģošanas drošības komiteja nodrošina mehānismu, kas ļauj izpildīt pienākumus, kurus saskaņā ar minēto konvenciju tai uzticējusi SJO Asambleja vai SJO Padome, vai minētā panta darbības jomā esošus pienākumus, kurus Kuģošanas drošības komitejai var uzticēt saskaņā ar citu starptautisku tiesību aktu un kurus atzīst SJO.

(4) SJO Kuģošanas drošības komitejai 109. sesijā 2024. gada 2.–6. decembrī ir jāpieņem grozījumi Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā). Grozījumi aptver dažādus jautājumus, ieskaitot sūkņu iesūces akas, drošības vārsta iztukšošanu, degvielas sagatavošanas telpas, konstruktīvo ugunsdrošību un bīstamas zonas.

(5) Pienākas noteikt nostāju, kas SJO Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā jāieņem Savienības vārdā, jo paredzētie akti spēj izšķirīgi ietekmēt Savienības tiesību aktu saturu, proti, Direktīvu 2009/45/EK par pasažieru kuģu drošības noteikumiem un standartiem[1].

(6) Savienībai jāatbalsta grozījumi Starptautiskajā drošības kodeksā kuģiem, kuros izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksā), jo tie uzlabos to kuģu, arī pasažieru kuģu, drošumu, kuros par degvielu izmanto dabasgāzi. Šie grozījumi cauruļvadu sistēmas un degvielas tvertnes ieplūdes atverei nodrošina parastā ekspluatācijā un avārijas gadījumā līdzvērtīgu aizsargātību no drošības vārsta izplūdes caurulēm. IGF kodeksā arī jāatzīst mazu aku pastāvēšana pie LNG degvielas tvertnēm. Šo grozījumu pieņemšana veicinās atjaunīgu un mazoglekļa

[1] OV L 163, 25.6.2009., 1. lpp.

degvielu, sevišķi gāzu un citu zema uzliesmošanas punkta degvielu, kā mazoglekļa un bezoglekļa metanola, ūdeņraža un amonjaka izmantošanu. Tas atbilst ES tiesību aktu paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" noteiktajiem dekarbonizācijas un atsārņošanas mērķiem.

(7) Savienības nostāja ar kopīgu rīcību jāpauž Savienības dalībvalstīm, kuras ir SJO locekles, un Komisijai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem SJO Kuģošanas drošības komitejas 109. sesijā, ir piekrist SJO 2024. gada 29. maija Apkārtraksta Nr. 4879 2. pielikumā izklāstīto Starptautiskā drošības kodeksa kuģiem, kuros izmanto gāzes vai citas degvielas ar zemu uzliesmošanas temperatūru (IGF kodeksa), grozījumu pieņemšanai.

2. pants

Šā lēmuma 1. pantā minēto nostāju ar kopīgu rīcību Savienības interesēs pauž Komisija un Savienības dalībvalstis, kuras ir SJO Kuģošanas drošības komitejas locekles.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai un dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs